

Manapság inkább beszélnek az emberek a mindennapi élet kis és nagy kérdéseiről, a vízszolgáltatásról, a gázról, a villanyról, a villamosról, a kenyérről, a tejről, mint a politika és közigazgatás kérdéseiről, amelyek körül a megelőző évtizedekben olyan hatalmas csatározások voltak. De az élet kis és nagy kérdéseit hamarosan megoldják majd az egyes országok — és bizonyos, hogy nemsokára mindennél napirendre kerülnek ismét a politika kérdései, ámátor éppen-séggel nem napirendre kerülnek ma napirendre és úgy, amelyek évtizedekkel ezelőtt foglalkoztatták a közvéleményt és úgy kerülnek napirendre, mint a „boldog béke”-nek nevezett kor napjaiban. Így például, egyáltalán nem bizonyos, hogy felváltják-e mindenütt a

FELSŐ-HÁZ

névezik a kiváltságosoknak a parlamentjét), amelybe a születés vélellene vagy az uralkodó szeszélye küldte a tagokat. Franciaországban, nagy zajjal, máris napirenden van a kérdés. A demokrata világnak nem kell urakháza semmiféle formában, ha az a cél vele, hogy meglassítsák a nép többségétől óhajtott változás tempóját. Kilencvenhét évvel ezelőtt ez a gondolat készítette a magyar negyvennyolcas politika baloldalának egyik emberét, Madarász Lászlót, arra, hogy a képviselőház hetedik ülésén (1848 július 12-én) indítványt tegyen (ahogy a jegyzőkönyv mondja: módosítványt), „mely az ügycímzett felsőháznak, mint a nemzeti akarat-össze nem férő intézkedésnek eltörlését tartalmazza”. Pár hét múlva visszavonta az indítványát: a nemzetet az önvédelem kérdései foglalkoztatták. De a közel száz éve elhangzott ígék igazak ma is: az ügycímzett felsőház a nemzeti akaratnál össze nem férő intézkedés, semmi szükség rá, az államot a nép választottjai kormányozzák!

Kivégezték Olaszország fasiszta belügyminiszterét

Rómából jelentik, hogy Buffarini-Guidi volt fasiszta belügyminiszterét Milánó közelében kedden kivégezték. Buffarini-Guidit azért ítélték halálra, mert a német megszállás alatt megadta az olasz szabadságharcosok ellen.

A SZIM és a Technikus Kör nyilatkozata. A SZIM és a Műegyetemi Technikus Kör a felmerült féltékenységek tisztázása céljából a Magyar Mérnökök és Technikusok Szakszervezetével és Technikusok Szakszervezetével folytatásaképpen közös megbeszélést tartott. A Kör vezetősége elismerte, hogy memorandumában kissé merev álláspontot foglalt el és hogy a SZIM — bár helytelen eszközökkel — jó eredménnyel járt el a demokrácia érdekében a Műegyetemen. A Kör és a SZIM vezetői minden demokratikus ügyük egybeszülettel válvatva fog harcolni a reakció ellen.

Az Országos Gazdasági Tanács dr. Antos István főtitkár kezdeményezése alapján átiratot küldött a pénzügyminiszterhez, melyben az alkalmazott kereseti adójának a reformját kérte. A kérelmet az teszi időszertvé, hogy az árak és fizetések változásával a progresszív-kulcs most már ellenkező hatású mint régen volt. Ma a kiskeresetű alkalmazott ezen a címen sokkal magasabb adót fizet, mint a nagyobb jövedelmű kereskedő, vagy iparos, akinél az általános kereseti adó kulcsa alacsonyabb.

Ujságról igazolás. Az igazolóbizottságok központi titkársága elrendelte a Magyar Országos Ujságról Szövetségénél történt igazolás felülvizsgálását és az újonnan jelentkező ujságrólknak az igazolóbizottságok számára kiadott eljárás szabályzat szerint való igazolását. Az újonnan kiküldött igazolóbizottság felszólít mindenkit, aki tud ujságrólknak fasisztáit, reakciókat, németbarát, vagy általában Magyarország népének érdekei ellen tanúsított magatartásáról, közölje azt nevénél és címénél feltüntetve a kiküldött igazolóbizottság elnökevel, Nádor Jenővel, VIII. Conti uca 4. Női-száma szerkesztőségére.

2 Világosság Csütörtök 1945 VII. 12

Átképzés, munkáshigitás, átcsoportosítás az ipari mozgósítás keretében

A munkaerőgazdálkodás időszerű kérdéseiről Szakasits Antal, az iparügyi minisztérium munkaügyi osztályának vezetője a következőket mondotta:

— Az újjáépítés legnagyobb erőforrása természetesen a magyar munkásság. De természetesen nem tűrhetjük, hogy mikor a munkásság óriási áldozatát közegette vivja gigantikus harcot az emberibb jövőért, a nyilasok és a kisebb fasiszta bűnösök az internálótáborokban henylőnek. Ezeknek a munkaejét is igénybe fogjuk venni.

— Ezenkívül elsősorban a társadalom élőkívűit, a láncolókat és üzérkedőket kívánjuk termelőmunkára kényeszeríteni. De szöleszkört tervezetel dolgozunk ki a nőknek fokozottabb ipari munkára való igénybevetelére is.

— Igaz-e, hogy a munkahiányon átképzéssel próbálnak segíteni?

— Igen. Terülvettük a nagy fontos és kevésbé fontos iparágak szak- és segédmunkáinak átirányítását az ipar

oly területeire, melyek az újjáépítés és a jóvátétel szempontjából elsőrendű fontosságúak. Természetesen igyekezni fogunk, hogy az átirányított munkások az eredetivel azonos vagy legalább is rokon munkakörben nyerjenek elhelyezést, de szükség esetén átképzőtanfolyamokat is fogunk tartani.

— Az értelmiségi munkakörben dolgozók egy részét is átképezik ipari munkára. Az ipari átképzésnek egyik jól bevált módszere a munkáshigitás, ami azt jelenti, hogy a fontos üzemekben egy-egy szaktudásos munkást több betanításra váró munkást foglalkoztatnak. A kereskedelem és a szállítóiparban most munkahiány van, tehát természetes, hogy az ott munkát nem találó szellemi munkásokat is átirányítjuk oly területekre, melyek elsőrendű nemzetgazdasági fontossággal bír. Az országépítés nagy érdekei megkívánják, hogy senki, aki érdeke az országban él, ne vonhassa el munkaejét az ország gazdasági talpraállításából.

Hatvan magyar író várja holnaptól kezdve

A KÖNYVSÁTRAK ALATT

a szabad olvasót

Holnaptól kezdve három napon át sátrak virítanak majd az ucaán: könyvnap sátrak. Lett végül papír is, nyomda is: a szabad Magyarország névnap megünnepli az első szabad könyvnapokat, melyeket a Nemzeti Színház előtt felállított sátor előtt a kormány tagjai fognak megnyitni. Itt, a Nemzeti előtt, ahol tavaly még a „gleichschaltolt” Athenaeum, a Stádium és Turulák sátra állott, most Sztálin, Illés Béla, Rákosi Máttyás, Kéthly Anna, Vas Zoltán és dr. Révész Mihály műveit fogják árusítani. De a város többi pontján is kivirítanak a sátrak, melyekben 69 magyar író új műveit találkoznak majd a magyar közönséggel. A könyvkiadók elnöke, Faust Imre, közölte v. l. k. hogy az írók a kiadótól könyvnap ajándékul 50.000 pengőt kapnak, amit szabad-szervezetük oszt köztük szét arányosan. A szociáldemokrata munkásmozgalom derekasan veszi ki részét a magyar

könyv ünnepéből: a Népszavának 24 fióksátra lesz a városban szanaszét — s derekasan terjesztik majd a marxista irodalmat testvérpártunk sátrai is. Az élő Ady kifestőzet „A forradalmi Ady” című kiadvány és Révai József marxista Ady-könyve szolgálja, dr. Révész Mihály a Népszava ténstérelőrt írt könyvet, Sándor Pál Eötvöséről, Gergely Zoltán pedig a marxista közgazdaságtanról. A szociálista regényt három író is képviseli: Száva István, Kovai Lőrinc és Gergely Sándor regényei. Új műveivel áll a sátrak alá Illés Gyula és Múrai Sándor. És József Attila folyóirata is feltámad: almanachhal jelentkezik a Szép Szó.

A magyar szellem, mint a frissen s merészen növe virág, kidugta fejét Budapest romkövei között. Szinte frissebb, mint valaha is — és körülállja a szabad magyarság: a boldog olvasó.

A Szociáldemokrata Párt és a Független Kisgazdapárt értekezlete az együttműködés jegyében

Kedden délután a Független Kisgazdapárt és a Szociáldemokrata Párt vezetői közös értekezletet tartottak, amelynek keretében behatóan megvitaták a magyar gazdasági és politikai élet valamennyi időszerű problémáját s a közélet egyes aggodalmait keltő jelenségeit. A Szociáldemokrata Párt álláspontját Szakasits Árpád, a Független Kisgazdapárt felfogását Tildy Zoltán fejtette ki. A két párt vezetői megállapították, hogy az ország sorsdöntő kérdéseiben, éppen úgy, mint a multban, most is a legteljesebb az egyetértés. Nem változott a két párt felfogása ateikintetben sem, hogy a a Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült pártok között az együttműködésnek meg kell maradnia és a pártoknak minden fontos kérdésben erősen kell fellépniök s együtt erővel kell folytatniök a harcot a reakció ellen.

A két párt álláspontja abban is megegyezett, hogy a Magyar Kom-

munistá Párt és a Szociáldemokrata Párt között fennálló szoros szövetségi viszonyt a Szociáldemokrata Párt és a Kisgazdapárt egymáshoz való viszonyát, hanem szilárdabbá és ellenállóbbá teszi a Nemzeti Függetlenségi Front pártjainak együttműködését.

A két párt vezetői végül megegyeztek abban, hogy az esetleg mutatkozó súrlódásokat és félreértéseket közös jóakarattal megszüntetik a káros, de egyébként igen gyakran jelentőségében túlbecsült közéleti jelenségekkel szemben pedig együttes lépéssel és az egyeztető, közös, baráti konferenciákat rendszeresítik. Az ország s a fiatal magyar demokrácia érdeke megköveteli a Nemzeti Függetlenségi Front pártjainak legszorosabb, súrlódásmentes és zavartalan együttműködését. Ez a reakció ellen irányuló küzdelem sikerének is legerősebb biztosítója.

Romániában akartak tárgyalni a fasiszta igazgatók

A politikai rendőrség letartoztatta Nemerei Lászlót, a Providencia Biztosító Rt. volt igazgatóját és íbűzrét, Nemerei Sándort, az IBUSZ volt igazgatóját, akik mindketten különböző jobboldali egyesületek tagjaiként szóval és tettel foglaltak állást a szélsőjobboldal eszméi mellett. A felszabadulás után hirtelen

megváltoztatták nézeteiket és leutaztak Romániába, ahol tárgyalásokat akartak kezdeni Groza román miniszterrel. A magyar-román gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében. A politikai rendőrség keze azonban utólte őket és most a népbíróság előtt fognak felelni tetteikért.

Valami hiba van

akörül, hogy a vezérezredek nyugdíját 9400 pengőben állapították meg. Máltánytanban, hogy a vezérezredek, akik nyilván Horthy hadseregéhez tartoztak, a demokratikus Magyarország olyan nyugdíjjal jutalmazza, amely sehogysen áll arányban mindazzal, amit a kardesörtető kegyelmesség életük folyamán véghezvittek. Mert mi is az érdemük? Többnyire a Szovjet-Únió ellen vívott hadműveletekben vettek részt. Ott voltak Ukrajnában annakidején s mindaz a szégyenteljes, szörnyű emlékeztető faluveltes, gyilkolás, szabadrablás, melynek árnyéka reánknehezedik, az ő lelkiismeretük is terheli. Rákosi Máttyás a „Magyar jövőért” című könyvében oldalakon keresztül közli egyszorú napozti eszjárású közgatonák parlóit, akik úgy számolnak be az ukrainai véres napokról, mint valami magától értetődő dologról, hisz a felettések egyenesen elrendelték mind a szabadrablást, mind a gyujtogatást. Kik voltak azok, akik mindent megengedték? Bizonyára nem a kisemberek, akik csupán gépies végrehajtói a parancsoknak, akikbe évek óta szuggerálták, hogy az a jó, amit a hatalom elrendel. A parancsnokok, a későbbi vezérezredek a felelősek, akik ma sem veszik ki részüket az ország újjáépítéséből. A munkásság rohamtempóban teremti meg a romokból, törmelékből az életlehetőséget. A tisztviselők a szabadenergiából ajánlanak munkát, a szabadenergiát megértéssel feleadják a szűkös fizetést, sovány életmet... A vezérezredek ezzel szemben a népbíróság előtt hangoztatják ártatlanságukat, vagy kétes babérjaikon pipáznak, élvezve nyugdíjaikat, mely úrimódon gondoskodik öreg napjaikról, módof nyujtva nekik, hogy a kisokcsakban eör és zónaporkölt melletti idők zék vissza elmúlt idők „dicsőséges” ütközeteit... Palotai Boris

Rövidesen folytatják a Bély-ügy főtárgyalását

A sajtóban elterjedt az a hír, hogy más tanács veszi át Bély Alajos ügyének tárgyalását, tekintettel arra, hogy dr. Egyed tanácselnököt a minisztériumból rendelték be szolgálatára. Mint értesülünk, dr. Egyed megtartja a Bély-ügy második tárgyalását is, mielőtt elfoglalja új szolgálati beosztását. Az új tárgyalást a népbírósági törvény alapján 30 napon belül ki kell tűzni. Dr. Egyed tanácselnök azonnal kitézi a tárgyalást, amint Miklós Béla miniszterelnök és Vörös János honvédelmi miniszter alkalmas napot találnak arra, hogy a bíróság előtt megjelenjenek. Bély Alajos előlmet változtatlanul dr. Halász védő látja el.

Anyám tyúkjá

hajnalban kokabnal képzel magát a kukorékol. Jobboldali szomszédom tyúkjá kora reggel káral. Baloldali szomszédom tyúkjá kotkodácsol, mert éppen tojik és az ucca összes tyúkjai vétekött peckesen kivonulnak a ligetbe, vékony spárgán vonszolva maguk után raboszolgájukat, az embert. Budapest átalakult egy hatalmas tyúkparadicsommá, összkomfortos garszonkretrecekkel és baromszudvára átalakított gyermekjátékterekkel, amelyek zakkos és keménykalapos kis lábásztorok legeltetik az aprójszágot.

A pestiek ugyanis titokzatos úton megfudták, hogy a tojás a tyúktól származik és nem a tojáskereskedőtől, mégpedig lényegesen olcsóbban előbbtől, mint utóbbtól. A tyúk ingyen tojik, a kereskedő pedig tizenkettőért, de lehet, hogy holnap már tizenötért. És amelletl milyen keveset fogyaszt! Márminl a tyúk. Egy kis ezt, egy kis azt, meg egy kis amazi. Az erkélyen lakik, öltözködésre alig költ valamit. Egyetlen fényűzésre a szép leve. Micimackó, meg Tyúkibuki, meg Nicke, meg Picuka. Ez gyönyörű és amelletl nem kerül semmibe, míg ha a tojáskereskedőnek csak annyit mondok: Kovácsker úr — legalább 56 pengőt kell fizetnem.

Ezekután kíváncsian várjuk, mi lesz a pesti erkélyekkel, ha a főváros lakosai megtudják, hogy a tej nem a milimértől származik, hanem a tehéntől.